

Remiss inför trafikförändringar i SL- och WÅAB-trafiken 2025/2026 (T26)

Funktionsrätt Stockholms län är ett intressepolitiskt samarbetsorgan för 44 funktionsrättsföreningar i Stockholms län. Tillsammans representerar vi cirka 70 000 medlemmar. Föreningen är partipolitiskt och religiöst obunden. Vår vision är att Stockholms län ska vara ett samhälle för alla.

Mänskliga rättigheter – utgångspunkt

Funktionsrätt Stockholms län utgår från principerna om mänskliga rättigheter i vårt remissvar. För personer med funktionsnedsättningar handlar det om att kunna delta i samhället på lika villkor. Det innefattar att kunna resa på lika villkor, vilket kan innebära särskilda anpassningar.

Funktionsrättskonsekvensbeskrivning (FKB)

Funktionsrätt Stockholms län har vunnit gehör för sin modell för att göra rätt från början. I budgeten 2024 för Region Stockholm (Diarienummer RS 2023-0160) anges följande:

”För att säkra att Region Stockholms folkvalda kan fatta välgrundade beslut är det viktigt att de underlag som ligger till grund för besluten belyser alla relevanta aspekter. Regionstyrelsen får i uppdrag att införa funktionsrättskonsekvens i alla relevanta beslut, exempelvis vid större organisatoriska förändringar”

Trafikförvaltningen har i uppdrag att införa funktionsrättskonsekvens vid förvaltningens mer omfattande beslut. Detta innebär att denna remiss omfattas av budgetens beslut och att funktionsrättsperspektivet ska tillämpas vid förändringar i trafiken.

Inledning

Funktionsrätt Stockholms län välkomnar förslaget till nytt ”Regionalt trafikförsörjningsprogram för Stockholms län 2035”. Vår förhoppning om förbättringar inom all kollektivtrafik, så att fler ges möjlighet att nyttja den. Särskilt glädjande är att förslaget tar ett samlat grepp kring alla utmaningar som Region Stockholm står inför.

Tunnelbana-trafikförändringar

Resandet med tunnelbanan har ökat och turtätheten har ökat, liksom längden på tågen. Detta för att möta den ökade efterfrågan inom tunnelbanan. Funktionsrätt Stockholms län ser positivt på att turerna förlängs under kvällar och helger på gröna och röda linjerna. Även den blå linjen får utökad turtäthet i mellantrafik under högsommar-tidtabell.

Trafikstörande arbeten

Gröna linjen kommer att stängas av mellan Hökarängen och Farsta strand ”under flera veckor”. Detta ger en osäkerhet om hur länge detta kommer att vara. Sträckan ska ersättas med buss. Bussar har inte samma kapacitet som ett tunnelbanetåg, så extra resurser behövs för att klara efterfrågan på färdmedel. Särskilt viktigt att göra det möjligt för personer som är rullstolsburna eller har rullator att kunna resa.

Gröna linjen kommer att påverkas 2026 av utbyggnaden av Arenastaden. Främst kommer trafiken reduceras mellan Odenplan och Sankt Eriksplan. Viktigt att bussar sätts in och att det blir lätt för personer som har olika funktionsnedsättningar att hitta och kunna ta sig till alternativa resvägar.

Blå linjen kommer att stängas av mellan T-centralen och Kungsträdgården under 8 veckor under sommaren 2026. Turister och semesterfirare nyttjar redan Spårväg City och busslinjer till Kungsträdgården och Djurgården i stor omfattning. Detta innebär att extra resurser måste till i form av tätare tider och längre bussar för att täcka behovet. Tillfällig busslinje som har en annan sträckning än befintliga linjer skulle behövas. Detta för att minska sårbarheten om det skulle bli stopp i trafiken på grund av till exempel fordonsfel.

Lokalbanor

Roslagsbanan

Bra att trafikförvaltningen överväger att utöka trafiken på Roslagsbanan under mellantrafiken på vardagar. Detta skulle öka resandet och möjliggöra för personer med funktionsnedsättningar att resa utan trängsel.

Lidingöbanan

Bra förslag att första spårvagnen till Gåshaga brygga på vardagar utgår från Ropsten i stället för Larsberg. Detta innebär att resenärerna slipper åka buss och därefter byta till spårvagn. För personer med funktionsnedsättning kommer detta innebära stora förbättringar och öka möjligheterna att åka med kommunala färdmedel.

Saltsjöbanan

Idag är avstängningen mellan Slussen och Saltsjö-Järla ett stort problem. Sträckan ersätts med buss. Det behövs fler insatser för att klara resenärsbehovet. Funktionsrätt Stockholms län har fått signaler från våra medlemsföreningar att personer med kognitiva funktionsnedsättningar känner sig otrygga vid byte till ersättningsbuss. Det finns inte uppgifter när bussen ska komma och väntetiderna är ofta långa och stor trängsel uppstår bland resenärerna. Detta kan skapa panikångest och oro. Därför är det extra viktigt att information om när buss kommer och varifrån bussen avgår och framför allt att fler bussar sätts in.

Pendeltåg

”Trafikförvaltningens fortsatta mål och högsta prioritet är att resenärerna ska återfå förtroendet för pendeltågsverksamheten”.

Funktionsrätt Stockholms län har drivit frågan om rätten att kunna resa fritt och spontant. Med anledning av att funktionen som tågvärdarna hade togs bort, har många resenärer som tidigare använt sig av den servicen slutat åka pendeltåg. Det beror till stor del på att det blivit komplicerat att beställa rampservice och att genomföra resan. Detta upplevs som exkluderande i jämförelse med övriga resenärer, som kan åka spontant när de vill. För att återskapa förtroendet för pendeltågsverksamheten krävs mer än bara tidspassning.

Trafikutveckling T27 och framåt

Bra att pendeltågssystemet ses över för att skapa bättre samordning mellan Mälartåg och pendeltåg. Även att SL-taxan kan komma att gälla under vissa sträckor.

Tätare turtäthet till Bro/Bålsta och införandet av 15-minuters trafik under högtrafik ser vi positivt på.

Bra att skapa en gemensam målbild med berörda kommuner om buss-och tågtrafiken längs Nynäsbanan. Detta för att bland annat kunna anpassa Gullmarsplans bussterminal.

Sjötrafik

De förändringar som föreslås inom skärgårdstrafiken är positiva över lag. Särskilt att det sker en tidspassning som möjliggör byte mellan båt och buss. Viktigt att ta med funktionsrättsperspektivet vid byten, så att tiderna är anpassade efter personer med rörelseproblematik eller andra funktionsnedsättningar.

Buss

Ett flertal paketlösningar presenteras i remissen. Förslagen är ofta beroende på hur kommunerna kan lösa olika praktiska problem med framkomlighet. Bra förslag med fler turer och effektivare resväg, som kortar restiden.

Linje 509 Danderyds sjukhus-Solna centrum

Genom den nya linjesträckningen erbjuds resenärerna en bytesfri förbindelse mellan Västra skogen/Huvudsta till Arenastaden samt pendeltåget vid Solna station. Detta leder till snabbare resor. Bra för resenärer med olika funktionsnedsättningar att slippa ett byten.

Paketlösning- Linje 405 Fridhemsplan-Nacka sjukhus, Linje 444 Slussen-Västra Orminge

Det finns en ökad efterfrågan på linje 444. Förslaget är att frigöra resurser från linje 405. Det innebär en utökning av trafiken på kvällar och helger för linje 444.

På linje 405 är det lågt antal resande på morgonen i riktning mot Nacka sjukhus och på kvällen mot Fridhemsplan. Minskad turtäthet förslås. Vi har förståelse för att resurserna inte är oändliga och att rationaliseringar behövs. Viktigt att resenärer på linje 405 har möjlighet att komma i tid till sina arbetspass på exempelvis Nacka sjukhus. I synnerhet om alternativ saknas.

Slutord

Funktionsrätt Stockholms län ser fram emot bra genomtänkta trafiklösningar för att fler ska kunna åka med kollektivtrafiken.

Stockholm 2025-06-03

Åse Johansson-Kristiansen
Ordförande

Berit Hagström
Intressepolitisk handläggare